

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre ... 12 kor.
 Fél évre ... 6 kor.
 Negyed évre ... 3 kor.

*
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitólé sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás-fogadtatók
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Demokratikus munka.

Zombor, 1902. június hó 5.

☉ Egy idő óta a demokratikus munka tiszteletére buzdítják a társadalmat, hogy ezzel az iskolák munkájának segítségére legyen. Dolgozik a nagy ur és a kis paraszt egyformán. Mit egyiknek a keze végez, azt a másiknak esze nem becsüli. Nem egyforma a munka sehogysem: nagy uri munka csak stréber munka, szegény ember pedig csak vet a nagyuraknak.

Pedig a munkát egyformán tisztelet illeti meg, ha annak rugója nemes vagy jogosult és egyformán elveszti a tisztelet jogát, ha több van benne az önzésből, mint a mennyit a közérdek eltűr. A demokratikus munka azonban új fogalom előttünk, mert a munka mindig demokratikus, még ha kérges tenyerek is fáradnak benne. A munka tisztelésének egyedül becsületes mértéke az a haszon, ami abból a munkából a közre származik; de a demokratizmus nem mértéke sem a munkának, sem az egyénnek, sem a tiszteletnek.

Hát hiszen itt él köztünk egy sereg előítélet, a mely a társadalmi erőknél a nemzeti tevékenység minden termékeny rétegében való eloszlását akadályozza és van olyan elfogultság, a mely miatt nem szívesen vesszük kezünkbe a rőföt vagy dikicsét, ha már egyszer a tollat forgattuk. De ez még távolról sem oly veszedelmes jelenség, mint az, hogy akinek utólag kerül toll a kezébe, az a dikicsre és rőfre visszaemlékezni nem akar.

A munka iránti tiszteletet nem az gyengíti, ki felülről nézte a munkát, de gyengíti, aki benne volt a munkában, felemelkedett általa és azután nem dicsőséget, de szegényt talál emlékében. Már pedig nálunk a produktív munka egyes nemeire maga a polgári osztály méri a legnagyobb csapást, a mely tiszteletet követel a szerszámoknak, míg használja, de jobb módra jutva, külön réteget alkot.

Azért a munka tisztelését a munkásnak kell megkezdnie, mert a munkás ember önbecszerete, ragyogó, mint a fényes nap, beveszi a társadalom előítéleteit és meghódoltatja a becsülést természetesen uton jobban, mint a demokrata körök tünető, lármás körmenetei. A tiszteletre előbb a munka műhelyében oktassák ki egymást csak azután jöjjenek követelődni a társadalomhoz, mert aki saját kezén a munka nyomait szegényli, az ne kívánja, hogy mások azt a kezét szívesen szorítsák meg.

A demokratikus munkáról pedig ne beszéljünk addig, míg a demokratizmust csak a kényszerűség, kérdéskésztés táplálja. Ebből a sovány forrásból a társadalmi tevékenység számára nem horgászhatók ki nemes és termékenyítő ösztönök. Állítsuk csak előbb háta mögé a demokráciának az igazi polgári önérték puritán vonását, ami ma nincs meg s ami meg nem terem, addig számára tiszteletet hiába követelünk.

Több önbecsülés a polgári munkálkodás terén, több tisztaság, kevesebb hátrébités a haszon után, kevesebb ágaskodás kegy után, több finyáság az eszközök megválasztásában és büszke megbecsülése a munka eredményének: ez kell ahhoz, hogy a polgári foglalkozás minden téren megnyerje azt az etikai kelléket, mely tiszteletet parancsol.

Tiszteletet ráparancsolni a mai társadalomra különben nagyon rátartó dolog. Ez a társadalom nem arra van nevelve, hogy a tisztelet adóját minden érdemmel szemben lerőjja; ellenkezőleg lehetőleg tiszteletlenek vagyunk. Törvényhozó testület és sajtó kétkedésre, tagadásra, gyanakodásra nevel. Egyetemes tekintélyek világi és egyházi méltóságaink megjelölésére külön szótárunk vagyunk. Gyanus mindenki, aki itt él. Lassanként tudatlan kételkedőkkel lesz beolva a magyar társadalom, nem lesz hite sem Istenben, sem emberben és a tisztelet mindenkinek csak addig szól, a meddig látja.

A szellemi érettség előtt való gyors szellemi emancipációnak csakis ez az erkölcsi nihilizmus lehetett az eredménye és mielőtt ez az erkölcsi betegség meggyógyítva nincs, hiába való tanácsolni neki: tiszteld a demokratikus munkát. Az oktatást előlrol kell kezdeni azzal az egyszerű, de mégis elfeledett tétellel, hogy: tiszteld atyádat és anyádat.

A közigazgatás egyszerűsítése. A belügyminiszterium kodifikáló osztálya Szell Kálmán belügyminiszter intencióihoz és utasításához képest kidolgozta már az egyszerűsítési törvény 32. §-ában említett összes ügyviteli szabályzatok részletes előadói tervezeteit, a melyek bármelyik nagy közigazgatási szervezeti reform életbeléptetési munkálataival egyenlő gyakorlati jelentőségűek. Öt terjedelmes munkát készült, névszerint: 1. Vármegyei (központi és járási) ügyviteli szabályzat. 2. Ügyviteli szabályzat a községi és körjegyzők részére. 3. Ügyviteli szabályzat a közigazgatási bizottságok részére. 4. Gyámügyi ügyviteli szabályzat az árvaszekek részére. 5. Gyámügyi ügyviteli szabályzat a községek és járasok részére. Az említett ügyviteli szabályzatok az általános közigazgatási, valamint a gyámügyi ügyvitel az egész vonalon egységesen van szabályozva, az egyszerűsítési törvény sarkalatos irányelvei szerint, vagyis az egyszerűség, közvetlenség, szóbeliség, gyorsaság követelményeinek a lehetőség határai között érvényesítése, a közszolgálat és a nagyközönség egyaránt jogosult tárgyilagossági igényeinek összeegyeztetése mellett. Az egyszerűsítési akció az ügyviteli szabályzatok, különösen a vármegyei ügyviteli szabályzatban csúcsosodik ki. A vármegyei ügyviteli szabályzat a szoros értelemben vett ügyvitel keretein túlmenően egyúttal a vármegyei tisztviselők szolgálati viszonyainak, jogainak és kötelezettségeinek — a fenálló törvények korlátai között — lehető körvonalozását, részben szabályozását is tartalmazza, vagyis már a szolgálati pragmatikának, a közigazgatási reformokkal kapcsolatosan törvényhozási uton leendő megalkotása előtt, a tisztviselők jogviszonyaiban lehető egységet és biztonságot kíván megteremtteni. A belügyminiszter a kodifikáló osztály munkálatainak véglegesítése és az életbeléptetési rendeleteknek a folyó év őszén leendő kibocsátása előtt az előadói tervezeteket egy nagyobb szaktanácskozmány bírálata alá fogja bocsátani. E végből június hó folyamán a belügyminiszter elnöklete alatt a belügyminiszteriumban tartandó szaktanácskozmányon, az összes érdekelt szakminiszteriumok képviselőin kívül, az országgyűlésnek közigazgatási kérdésekkel foglalkozó szakerei, mindenek politikai párt köréből, valamint nagyszámú külső közigazgatási gyakorlati szakemberek, főispánok, alispánok, árvaszekek elnökök, főszolgabírák, községi és körjegyzők fognak részt venni. Ekként a belügyminiszter e kiválóan gyakorlati irányú

A „BÁCSKA” tárcája.

VEDELEM A TÜDŐVÉSZ ELLEN.

Írta: Dr. Rapp J.

— III. Befejező közlemény. —

Nagy része az emberi foglalkozásoknak, kivált az ipar terén bőven alkalmat szolgáltat a testnek elgyengítésére és rezisztenciájának csökkenésére. Ilyenek pl. a szabó, cipész, asztalos, esztorgályos stb. mesterségek, valamint a gyári munkák, hol az emberek ülő életmód mellett vagy pedig sok por behelésének kitéve, másrészt összezsúfolva, kevésbé szellőzött helyiségekben a napnak legnagyobb részét töltik. A természetből gyengébb testalkatú ilyen legközelebb a fertőző csirákhoz alig tud ellenállni és előbb betegszik meg ilyen körülmények között az ipari munkás, mint a szabadban mozgó és foglalkozó ember. Ilyen foglalkozások tehát predisponáló momentumot képeznek a betegségre. Szükséges azért, hogy a gyári és ipari telepek építkezéseire vonatkozó higiéniai törvényeknek idevágó részei teljes szigorral végrehajtsanak. Jó ventilációja poros, piszkos helyiségeknek a legjobb mód tiszta egészséges levegő előteremtésére.

A tüdővész csökkentését hathatósan elősegítenék a kötelező orvosi bejelentések. Egyéb ragályos betegség minden egyes esetét az orvos fölöttes hatóságának bejelenteni köteles. Ilyenformán megismerjük a bajt, annak elterjedtségét és alábbhagyását, tudjuk, hogy hol kell fertőtlenítenünk, ha egy-egy beteg elhalt vagy lakását változtattá. Norvégiában 1900. január 1. óta

behozták a megbetegedési és elhalási esetek bejelentését. Fraenkel kimutatta, hogy Poroszországban megfogott a tüdővész esetek száma a kötelező bejelentés folytán. Hasonlóképpen bejelentik a beteget Szászországban, New-Yorkban és seholsem jart az a féltett kellemetlenséggel.

Néhány újabbkori orvosi tekintély vizsgálómintézeteket sürgött, melyben a gyanus betegek megvizsgáltatnak. Nálunk talán a városi vagy megyei kórházakban lehetne a feladatot teljesíteni, hol egyúttal a köpet szakszerű ingyenes megvizsgálására teljes felszerelésnek kellene lennie.

A mióta az orvosi tudomány a tüdővész elleni óvintézkedéseknek nagy horderejét teljesen felismerte, mindenáron iparkodott, hogy betegeinek célszerű ápolást és kezelést nyújtson, az egészségesnek pedig a beteg anyagtól való távolartását biztosítsa. Ez szolgáltatta az elkülönítés és ujabban a szanatóriumi kezelés eszméjét. Könnyű azonban azt mondani, izoláljuk a beteget, de valóságban nem lehet ezt oly könnyen végrehajtani. Hiszen akkor gyakran egy családtagot, miután a betegség hosszú időre terjed, hónapokon át kellene távolartatnunk öveitől, de meg másrészt, a hol a szegény embernek csak egy a szobája és a legtöbbjének, kik e betegségben szenvednek, csak egy van, ebből pedig a családot nem zárhatjuk ki. Ilyen helyen az orvos lelkiismereti kötelessége, hogy a környezetet a betegség fertőző voltára figyelmeztesse. Kórházakban azonban az elkülönítés lehetséges. Sőt újabb időben talán be is teljesedik a kívánalom, hogy a kórházaknak külön körtermük legyen tüdőbajosok számára, hogy a többi betegtől elkülönítve, azokra a ragály ne terjedjen, önmaguk pedig több figyelemmel és speciálisan kezeltesse. Speciális kórházak vagy szanatóriumok tökéletesebben felelnek meg e célnak. Hiszen azokban az országokban,

a hol szanatóriumokban kezeltek a betegek, egyre fogy a tüdőbajosok száma. New-Yorkban majdnem 50%-al csökkent a halálozás, Németországban 35% al. Oriási eredmény. Igaz, hogy nálunk a szanatóriumi ügy már előrehaladottabb. Angolország jelentékeny számu speciális kórházal rendelkezik. Németországban külön országos bizottság alakult szanatóriumok felállítására. E bizottság jelentése szerint ott 35 év óta 60 szanatórium létesített, 44 a szegények, 16 a gazdagok számára összesen 5500 ágygyal. Azonkívül 23 szanatórium épülő félben van. Sőt ugyancsak Németországban maguk a biztosító társaságok is építenek szanatóriumokat, hogy a biztosítottak életét meghosszabbítsák.

Miután ezidőszent be van bizonyítva, hogy a korai tüdővész gyógyítására egyedül a szanatóriumi kezelés eredményes, a betegek oriási számának sok ilyen intézet kellene. Nálunk mindössze egy szanatórium van eddig a budakeszi erdősegekben az Erzsébet-szanatórium. Igaz, hogy csak 180 ágy van benne elhelyezve és hogy 4 kor. napidij mellett lehet csak felvételt nyerni, mindenképpen azonban örvendetes, hogy a kezdet megvan s hogy sok más államot e tekintetben is megelőztünk. És tekintettel arra, hogy a napilapok folyton hírt adnak vagyonszemből adományairól és alapítványairól, sőt maguk is gyűjtenek, reméljük, hogy lassanként megszorodik a magyar szanatóriumok száma is. A szanatóriumi kezelésnek legalább is 3 hónapra kell terjednie, mi nálunk 360 koronába kerül, a mi bár nem olyan sok, de mégis sok, sőt nagyon sok annak, a kinek az nincsen. Azért csak akkor lesz tüdővész országos haszna az ilyen kezeléseknek, ha teljesen ingyenes u. n. népszanatóriumokat állítunk fel. Nagyon helyes egy fővárosi lapnak azon proppozíciója, miután az ilyen szanatóriumok felállítására nem túlköltséges, építsen lebe-

ALKALOMSZERŰ

bérmálási ajándékok

ARANY ÉS EZÜST ÉKSZEREBEN
 a legjutányosabb árak mellett dús választékban kaphatók

KESZLER DEZSŐ

órák és ékszerésznél Zomborban, fűtoca, a takarékpénztárral szemben

és jelentőségű munkálatoknál az összes érdekelt gyakorlati körök közreműködésének tért nyit. A szaktanácskozmányok két részben fognak tartani, az általános közigazgatási szaktanácskozmány június első felében (előreláthatólag június 12-ike táján) kezdődik, a gyámügyi szaktanácskozmány pedig június második felében (az első befejeztével) ül össze. — A közigazgatás intézői méltó érdeklődéssel néznek a szaktanácskozmány, illetőleg a gyakorlati szempontból rendkívül fontos ügyviteli szabályzatok kibocsátása elé.

Közigazgatási bizottsági ülések.

A vármegyénél.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága folyó hó 3-napián d. e. 9 órakor tartotta meg rendes havi ülését a vármegyei székház kisebb tanácstermében.

Az ülésen Latinovits Pal főispán elnökölt és a következő bizottsági tagok voltak jelen: Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, ifj. Vojnits István főjegyző, dr. Csernyus Pal th. főjegyző, Scultéty Ferenc árvászeki elnök, Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő, Györfly Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgató, dr. Pavlovits Simon vm. főörvos, Szobotka Rezső kir. főmérnök, Kerekes János kir. ügyész, Latinovits Géza, dr. Molnár Károly, Szemző Gyula bizottsági tagok, Rácz György közgazdasági előadó, Tripolszky Gyula th. főjegyző, mint a bizottság jegyzője.

Latinovits Pal főispán az ülést megnyitja és szíves szavakkal üdvözlő Latinovits Gézát, mint a bizottság új tagját és kéri, hogy a köztgyekek iránt általában ismert érdeklődésével a bizottságnak tevékeny tagja legyen és az feladatainak elérésében támogassa.

Latinovits Géza megköszöni a szíves üdvözlést és kijelenti, hogy tehetségetől telhetőleg iparkodni fog megfelelni a reá mint a bizottság tagjára háruló feladatoknak. Meg lehet arról győződve a bizottság, hogy a legnagyobb érdeklődéssel viseltetik a bizottság működése és ennek hatáskörébe utalt ügyei iránt.

Láng Lajos üdvözlése.

Láng Lajos kereskedelmiügyi minisztert Latinovits Pal főispán indítványára a bizottság felirat útján üdvözlö. Láng Lajos eddigi kiváló államférfi pályája jövődi miniszteri működése iránt a legszebb reményekkel lehetünk eltelve.

Árvászek.

Scultéty Ferenc árvászeki elnök jelenti, hogy az 1876. évi VI. t. c. 18., ugyszintén az árvászeki ügyrend 4. §-a értelmében a lefolyt május hónapban a vármegyei árvászeknél oly nehézségek, akadályok, avagy összetett közegek nem fordultak elő, melyek a közigazgatási bizottság intézkedését igényelték volna.

Államépítést.

A m. kir. államépítési hivatal főnöke Sztankovits György kir. főmérnök jelentéséből közöljük: hogy a törvényhatósági közutak és az azokon lévő műtárgyak kielégítő állapotban vannak.

A bács—szabaly—titeli törvényhatósági közut Bács-ujfalva és Parabut közti 5753 méter hosszú szakaszán az utépítési munkák kellő eredménnyel haladnak, továbbá folyamatban van az ó-becse—török-becse törvényhatósági közut 02 km. szakaszán és az újvidék—szegedi törvényhatósági közut 45—46 km. szakaszán. Ó-becsenél az utépítési munkák folyamatban vannak és annyira előre haladtak, hogy azok a legközelebbi napokban fognak befejezteni.

Az apatin—gombosi törvényhatósági közut apatinvidéki telepes község határában átvonuló szakaszán a szükséges földfelöltési munkák és műtárgyak építése folyamatban van.

Az ada—pádi révhez vezető törvényhatósági közut a tervezett építéshez a földmunka és műtárgyak építése sürgős keresetre szorult adai munkások által befejeztetett. Az utadó 1.433,215 kor. 12 fil.

Törskönyvezés.

A vármegyei törvényhatóság közutainak hitelesítése céljából a helyszíni eljárás folytatolag Csávoly, Felső-Szt.-Iván, Borsód és Bikity községekben a közigazgatási

töleg minden vármegye egyet, vagy ha nem lehet, két-három vármegye körülvevő allitson fel egyet-egyét akár a megye határában, akár az ország valamely hegyes-völgyes, egészséges levegőjű vidékén.

Az egész társadalomnak kell mozognia a tudóvész országos, sőt általános világi baj, melyen segíteni csak szociális uton lehet. Gyűjtsenek a lapok adományokat, a vidékiek is, az egyes törvényhatóságok, városok, községek külön-külön saját alapjukra. Nagyobb szabású ünnepek, társasösszejövetelek bevételét járuljanak hozzá a humánus célhoz. Állam és magános, hivatalos és privát jótékonykodás jól felfogott érdekre és nemesen véghezvitte az egyedüli eszközök arra, hogy a szenvedő emberiség ezreinek és ezreinek otthont teremthessünk.

Végeztül hangsúlyozni kívánom, hogy a tudóvész gyógyításának igen nagy sikerét a betegség népszerű ismertetésében látom. Nemcsak az orvosok, hanem a tanítók, lelkészek és mindazon faktorok, kik a néppel folyton érintkeznek, vannak hivatva arra, hogy a népet a bajra figyelmeztessék, felvilágosítsák, mint azt tenni kötelességük, pl. a ragályos szennyuladásoknál. E tekintetben a kormány intézkedhetne. Népszerűen írt könyvecskékkel hozzájárulhatnánk az ismeretek terjesztéséhez. Kénn a vidéken a községi vagy körörvosok tartásának népies felolvasásokat vagy szabad előadásokat a tudóvészről. Gyárakban, nagyobb ipari műhelyekben a gyári orvosok bizassanak meg e feladat teljesítésével.

Csakis ilyen gondos óv- és rendszabályokkal érhetünk célt. A legádasabb háború sem követel annyi áldozatot, mint a jelenkor e legpusztítóbb betegsége. Legtöbb hiteles forrásból olvastam, hogy kedves hazánk legizgatóbb típusát az alföldi magyarságot is szörnyen elragadja e nyavalya. Tehát már ott is az alföldi rónaság, hol jó levegőben testedzve tölti életét a munkásnép, befészkelte magát e kör? Nem maradhatunk tovább tétlenül. Tenuünk kell, a mit lehet.

Az óvszabályokat komolyan venni, újra meg újra hangoztatni és szigorúan véghezvinni. Ez legyen kötelességünk!

bizottság küldöttsége által az érdekeltek közbenjöttével megejtett, mely eljárás alkalmával ezen törskönyvek a Csávoly, Katymár és Borsód községek határában átvonuló zombor—jankováci törvényhatósági közut kivételével, melyeknél nagyobb eltérések mutatkoztak, általában és némi kiegészítések és pótlások eszközése után hitelesítették.

Kir. ügyészség.

Kerekes János kir. ügyész jelenti, hogy a lefolyt május hónapban a zombori kir. törvényszék fogházában a rend és tisztaság példás, a felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset nem fordult elő.

A múlt hó folyamán 81 letartóztatott volt elhelyezve és pedig jogérvényesen eítt, elzárásra 8, fogházra 24, börtönre 26, fegyházra 2, felebbezés alatti vizsgálati fogoly 8, elítéltelem vizsgálati fogoly 13.

Az egészséges, munkaképes, jogérvényesen elítélt letartóztatottak kivétel nélkül részint házi, részint nyomdai munkával foglalkoztatnak; mely munkák után a múlt hóban az állam részére 69 kor. 56 fil., a rabok részére 54 kor. 22 fil. jövedelem folyt be.

Pénzügyigazgatóság.

A kir. pénzügyigazgató Györfly Géza jelentése szerint egyenes adóban január hó 1-től május hó végéig 3.413,121 kor. 34 fil., hadmentességi díj 11,698 kor. 52 fil., hely- és jogilletékekben 846,332 kor. 84 fil., fogyasztási és italdobban 392,764 kor. 88 fil., tanítói nyugdíjban 38,521 kor. 31 fil. folyt be. Az elmúlt hóban sem fizetési halasztás, sem időleges házadómentesség nem adott.

Közegészségügy.

Dr. Pavlovits Simon vármegyei főörvosnak a közegészségügyi állapotot kiittető jelentéséből közöljük a következőket:

Az általános egészségügyi viszonyok a hó folyamán kedvezőek voltak, a körmozgalom tetemesen csökkent egy a rendszeres előforduló szokott megbetegedések körében, mint főleg a hevenyfertőző kórok esetében. A fertőző betegségek közül észleltettek: ronesoló toroklob 9 községben 43 esetben, vörheny 11 községben 149 esetben, kanyaró 9 községben 305 esetben, bókburut 4 községben 60 esetben, hógymáz Rac-Militicsen 4 esetben. Trachomás egyen foggyeztetett 8993, ebből 7767 valódi és 1226 trachomagyanus.

Tanfelfügyelőség.

Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő jelentésében beszámol a vármegyei iskolák május havi állapotáról. A jelentésnek egy igen érdekes, hazafias passzusa van a magyar nyelv tanításáról. A községek közül különösen kiemeli Ó- és Új-Soóvet.

Új-Soóvet község hely. hitvallású iskolái nemes versenyre keltek egymással a magyar nyelv tanítása körül valóban elismerésre méltó érdemeket vívtak ki. A magyar nyelv oly intenzivitással tanították itt, hogy a kizárólag németajku gyermekek által látogatott iskolában immár magyar a tanítás nyelve s az egyes kötelezett tantárgyakban kellő eredmény biztosították.

Az ó-soóveti állami iskola a magyar nyelv és magyar szellem terjesztése körül szintén eredményesen működik. Ezen iskolát súlyos és nehezen pótolható veszteség érte.

Végül jelenti, hogy a tanítói testületekkel megtartott értekezletek alkalmával az egyes kötelezett tantárgyak, de főleg a magyar nyelv tanításánál követendő módszerek eljárásra nézve kimerítő utasítást adott ki és egyben az általa meglátogatott iskoláknál észlelt és feltárt fogyatkozások elhárítását célzó határozati javaslatát elfogadásra ajánlja.

Ezen javaslatát a közigazgatási bizottság határozattal emelte.

Jelentésével kapcsolatban kéri mindazokat a községeket nyári menedékházak felállítására kötelezteni, a melyek ez idő szerint kisdédóvokat még nem tartanak fenn.

A közigazgatási bizottság a jelentéseket tudomásul vette.

Az Árucarnok új akció előtt.

A zombori Árucarnok igazgatósága a közgyűlés után e hó 3-án tartotta meg első, alakuló ülését, amelyben mind az igazgatósági, mind a felügyelő-bizottsági tagok csaknem teljes számban vettek részt.

Az igazgatóság őszinte sajnálattal vette tudomásul, hogy Steiner Lajos, az intézetnek 8 éven át volt vezető igazgatója, nagy elfoglaltsága miatt állásától megvált. Az igazgatóság fájó érzését Zsuljevits Ernő tolmácsolta s indítványára a visszalépo igazgató elváltlhetlen, nagy érdemeit jegyzőkönyvben is megörökítették.

Steiner Lajos indítványára az intézet igazgató-elnökéül lelkes örömmel Novákovits Izidor, felső keres. isk. tanárt, az Árucarnok felügyelő-bizottságának éveken át volt elnökét, a szövetekezett történelnek megiróját, választották meg, társagzatól pedig élénk, meleg közvetlenséggel Steiner Lajost kiáltották ki.

Novákovits Izidor megköszönte a bizalmat, nagy hatással fejtette ki programját, amelynek megvalósulása hatalmas arányban emelné a zombori ipart és nagy szolgálatot tenne a vevőközönségnek is.

E program alapján már lelki szemünk előtt áll az Árucarnok, mint a zombori iparosok állandó, nagy vásárcarnoka, minden iparágat felölelő impozáns áruba, amelyben a közönség minden igényét szolid iparcikkkel, az azokra írt szabott (versenyképes) árak mellett, könnyű szerrel, részletfizetésre is kielégítheti.

Egy másik, nagyon figyelemre méltó program-pont volt a Balkán államokba irányuló export megindítása, amelyre nézve igen értékes lesz a zombori felső kereskedelmi iskolának horvát-szlavonorsági, bosznia-hercegovinai, dalmáciai-fiumei tanulmányúta, a melyhez iparosaink közül is többen csatlakoznak.

Vajha azok a nemes, szép eszmék, amelyeket az új igazgató oly meggyőző igazsággal fejtegetett s a melyek a városnak is oly nagy előnyére szolgálnának, mindannyiunk meleg támogatása mellett, minél előbb teljes valóra válnának.

Mi őszinte érzelemmel, melegen üdvözljük a nagy misszióval bíró Árucarnokot s annak kiváló, nagy ambícióval új igazgatóját a nagyszabású, szép munka előtt s áldásos működésüköz fényes sikert is kívánunk!

H i r e k .

Kinevezés. Schmausz Endre főispán a Willmann János lemondása folytán üresedésbe jött tisztí mérnöki állásra Rauschenberger Ferenc szombathelyi kultur-mérnököt nevezte ki.

Pápai kitüntetés. A római pápa őszentsége a folyó évi április havi római magyar zarándoklat szervezésében és vezetésében kifejtett buzgalmaért Esert János zentai káplánt a pro ecclesia et Pontefice érdemrenddel tüntette ki.

Új plébános. Az érseki hatóság Odry Lajos szántovai káplánt, a klérus kiváló képzettségű tagját, kinek zombori derék működése e város híveinek édes emlékezetében van, kucurai plébánossá nevezte ki. A jól megérdemelt előléptetéshez a Bácska szerkesztősege is szívből gratulál.

Az első oltár. Az újtemplomban a tegnapi nap folyamán felállították az első oltárt. Falcione Lőrinc, ki az újtemplom építésének befejezése érdekében igazán halás elismerésre méltó önzetlen, önfeláldozó munkát végzett és még most is folytat, egy művészi kivitelű remek szép oltárt áldozott az új templomnak. Az oltár tetején fényes aranyban ragyogó hitünk szent jelvénye a kereszt, melyet jobbról és balról két térédeplő angyal vesz körül. Az egyik angyal a tizparancsot, a másik egy mérleget és tollat tart kezében. Alatta körképben művészi kézre valló festményben Jézus szent képe van. Keblén ragyog a katolikus világ megáldott és imádott szentséges Jézus szive. Az oltár szent Annának és leánya Máriának van szentelve. Ezen két főalakja az oltárnak remek szoborban áll az oltár középső fülkéjében. E mellett is jobbról és balról két szép szobor áll; az egyik szent Lőrinc az ajándékozó védszentje és szent Sándor a másik szobor. Jézus képétől is jobbról és balra angyalok térdelek. Az oltár dusan van aranyozva és igen szép ornamentikai díszítései vannak. Az oltár valóságos műemkek és igazán nagy díszere válik a templomnak. Az igaz vallásosság és hitbuzgóság szép áldozata ez az oltár és e város hitű r. k. közönsége, melynek alkalmára lesz ezen oltár előtt istent imádni és dicsőíteni, bizonyára szent imába foglalja az ajándékozó Falcione Lőrincet és köztisztelőben álló családját, mert meg vagyon írva a szentek könyvében a vallásnak hódoló szivet szereti és megáldja az Isten.

A városi tisztviselők fizetésének felmérésének tárgyában kiküldött bizottság folyó hó 3-án délután 5 órakor dr. Gozdu Elek elnökölte alatt ülést tartott a legtöbb városi közgyűlés ismert határozata folytán, mely a bizottságot utasította, hogy javaslatát újból dolgozza át, különösen egy egységes emelési kulcs alapján. A 20-as bizottság dr. Gozdu Elek elnök indítványát elfogadta, mely szerint ezen bizottság új elabórátumot kidolgozni nem hajlandó és befejezven működését, feladatát teljesítette és így mandátuma megszűnt.

Az iparos kör júniálisa. A zombori iparos kör, ez a derék agilis egyesület, mely tagjainak oly sok kellemes élvezetet szerez, most vasárnap folyó hó 8-án, a mi szép kiránduló helyünkön a Sikaruban júniális rendez. Résztvételi díj személyenként 20 fillér, ez a kis megadóztatás az iparos kör háza alapja javára van szánva. A zöldelő lombok alatt vidám mulatozás lesz, a társasjátékok egész sorozata fogja mulattatni a vendégséget. A buzgó rendezőség mindent el fog követni, hogy a vendégek egy igazán kellemes mulatságnak részesei legyenek és ezért bízszik, hogy vasárnap a Sikara számos vendégnek, köri tag és családjaiknak kedves találkozó helye lesz. Etelek és italokról Butkovits József a sikarai vendéglő hérlője gondoskodik.

Eszküdtzéki főtárgyalás. A zombori kir. törvényszék mint esküdtbírósg folyó hó 4. és 5. én tárgyalta szándékos emberölés büntetével terhelt Knézy Hugó nemes-militicsi juhászbojtár büntület. Knézy Hugó és Vidákovits Miklós böhölegény mulatozás közben egy korona kölesönösszeg felett összekaptak. Egymásra törték és Knézy Vidákovitsot egy késsel megszurta, mely halálát okozta. Ezen büntetett helyezett vád alá Knézyt. A tárgyalást dr. Gozdu Elek törvényszéki elnök vezette. Szavazó bírák voltak: Szedressy Ödön és dr. Kovacsits Cézár törvényszéki bírák. A vádat Kerekes János kir. ügyész képviselte, a védőt tisztet dr. Balogy Ernő ügyvéd töltötte be. A bizonyítási eljárás két napon át folyt és csütörtökön délben ért véget. Erre elhangzottak a vád és védébeszedek, a melyek után az esküdték verdiktje alapján a kir. törvényszék Knézy Hugót 7 havi börtönre ítélte, ebből két havi vizsgálati fogság be lett tudva és szabadlábra helyezték.

Egy csomó mályva. A mi szép költői lelkű és jeles tollu munkatársunk Mályva (Staudacher Marika) „Egy csomó mályva“ felirásu műve elkészült és igen díszes, csinos kiállításban jelent meg lapunk kiadóhivatalában. A csinos kiállítás megfelel a könyv tartalma is, 14 tárcza van benne. A mű széküldése a napokban veszi kezdetét. A könyvről lapunk egyik legközelebbi számában adunk részletes ismertetést.

Zombor monografiája. A vármegyei történelmi társulatnak a napokban megtartott választmányi ülésén egy érdekes történeti mű megírásának eszméjét vetette fel dr. Grtner Samu a társulat buzgó tagja. Indítványt tett ugyanis, hogy a társulat írassa meg Zombor város monografiáját. Ennek fogantatásában a társulat felkéri azokat, kik esetleg ezen monografia megírásánál közreműködni akarnak, hogy ebbeli szándékukat a társulat titkárnál jelentsék be. Örömmel regisztráljuk e hirt, mely szintén fényesen tanúsítja, hogy a mi derék történelmi társulatunk — kitűnő vezetése mellett, hazafias magaslátán áll — és egy a zomboriakat és a vármegyét nagyon érdeklő történelmi munka megírása iránt indítja meg a mozgalmat.

Új zárda Zentán. A zentai szegényház gondozására apácákat kért a város, a mi valószínűleg teljesedni is fog. A napokban Zentán járt a soproni apácák főnöknője, szemle alá vette a szegényház építletét és azt kevés átalakítás mellett megfelelőnek találta. A kívánt átalakítást a város megígérte, míg a fejedelemasszony kilátásba helyezte, hogy a szegényház vezetésére még e nyár végén 4 apácát fog kirendelni. Biz' szép dolog lesz ez e üdvös. Az érdemes, rántalt szegények megkapják a méltányos ellátást és az ál koldusok munkára lesznek utasítva, a közönség pedig sok mindeféle zaklatástól lesz megkímélve.

Új községi jegyző. Az Új-Soóven megtartott községi jegyzői választáson Hartmann Pál választatott meg a község jegyzőjéül.

Dr. Csa

Imre polgármester lakosságunk nagy méltóságát megérett folyó nagyszívű főispán tartalan jóindulattal arra, hogy legyen. E célú tiszteletére megdez. A faklyán a már megállapított méltóság lakásának ennek folytán a Erzsébet-körút, utcák, Szécheny utcákba torkolva felkérni, hogy a lyásmenet elvonás díszítését sziveskedjen.

Ó-Becse

dör Ferenc szegényházba indult meg. Prodiadala juttatás kívánja a község

Latinovits

Az épülő által megindított járultak:

Folyó hó adományok össze Tárcazy Dezső

Gyulafalva: Gyutestület 20 kor. Sándor 2—2 kor. Krusulya: Schia Antal 2—2 kor. decker Mihály József, Szettele

özv. Pentz Katalin Staniács: Sztankovits 50 kor. Gákova: Sida Antal ifj., Jung Miklós, Weigand nos ifj., Höger Tamás, Vendel, Angeli József, Tóth Tamás, Weigand, Braud Lőrinc Stein János, Fincenc 40—40 fil.

Till Antal, Weigand Ferenc, Thész István, Sebestyén, Fischer Willaud József ifj. Antal, Rettig József Miklós, Ruffe Au Adam, Höger Mátyás, Ruffe Au Ferenc, Melcher János, Höger Antal, Ripp István, Simon, Höger József, Lörcinc id., Mayer haker Tamás, János, Fincisz Miklós, Ripp Péter, Hirn Mihály, Finc Till Sebestyén, E Nuber Antal, Wáray Lajos, Ruffe Máté 16 fil., Jung János, Ulrich, Willand Péter, Emszer János, Höger Tamás, Kerynya: Keryntestület 5 kor., Kőszeghy József szinger Antal, Kell 2—2 kor.

Bezdán: Bosnyák O-Sziva: O-Sziva titlet 20 kor., Zsó József 2—2 kor. Perna Ferenc, Márton, Wegelebauer Gáspár, Garay Pál, Veszel Jakab ifj., Tündé Haha Antal 1—1 Gerő 80—80 fil.

Gáspár, Molnár Madia Tamás 60—Leitner József, Krajeser Adam, Mahotka György, Jakob, Straub József, Mann József, Denz 40—40 fil., Gerne József, Kanczler Katalin, Palusky Gy. fil., Papp András Nemes-Militics: Nerkölési testület 15 kor., Kaich József Adam, Vujevich János, Vidákovics, Horváth Gyula ifj. Karagits István Új-Sziva: Új-Sziva testület 20 kor.

Csonolya: Schieba 2—2 kor., Herber Asztalos Márton, Kolluth: Kolluth 4 kor., Gaspar Ver Nopper Gaspar, Zalta, Keszler Lőrinc

Az eddig befolyt

Dr. Császka György Zomborban.

Imre polgármester a következő kérelmet adta ki városunk lakosságához: dr. Császka György kalocsai érsek ur öngyermelősége a bérmentés szentségének kiosztása végett folyó hó 12-én városunkba érkezik. Hogy a nagyszívű főpásztor városunkkal szemben tanúsított hártalan jóindulatát kellőképp meghálálhassunk, törekedünk arra, hogy fogadtatása hozzá méltóan ünneplés legyen. E célból a rendező-bizottság öngyermelősége tiszteletére megerkezése estéjén fáklyásmenetet is rendez. A fáklyásmenet esti fél 9 órakor veszi kezdetét s a már megállapított sorrendben és uton vonul öngyermelősége lakása elé. Teljes tisztelettel van szerencsénk ennek folytatán a Szt. György tér, Kossuth Lajos utca, Erzsébet-körút, Jókai-tér, Trefort-, Posta- és Szt. János-utca, Széchenyi-körút és bajai-utca, valamint az ezen utcák torkoló utcák háztalajdonosait és illetve lakóit felkérni, hogy ablakaikat esti 8 órától kezdve a fáklyásmenet elvonulását gyertyákkal kivilágítani és feldíszíteni sziveskedjenek.

Ó-Becsei újság. „Ó-Becsei Újság” címen Gündör Ferenc szerkesztésében új köznevelődési hetilap indult meg. Programja: a béke, szeretet és igazság diadalra juttatásával a rég óhajtott boldogság áldását kívánja a községnek megszerezni.

Latinovits Pál főispán gyűjtése az újtemplomra.

Az építő újtemplomra ömeltősége a főispán ur által megindított gyűjtéshez adományokkal a következők járultak:

Folyó hó 3-án megjelent 42. számunkban a befolyt adományok összege 4666 K 54 f.

Tárczay Dezső főszolgabíró ur gyűjtése járása községeiben:

Gyulafalva: Gyulafalva község mint erkölcsi testület 20 kor., Pernél Adorján, Székely Sándor 2—2 kor. 24 K—f.

Kruszevlya: Schira Ferenc, Csíhás József, Folez Antal 2—2 kor., Zettel Antal 80 fil., Brandecker Mihály 60 fil., Szelette József, Feuer József, Szelette Ferenc, Brandecker János, özv. Pentz Katalin 40—40 fil. 9 K 40 f.

Sztanisics: Sztanisics község mint erkölcsi testület 50 kor., Neszmírak Mátyas 2 kor. 52 K—f.

Gálcova: Dsida Antal, Dsida Antal, Brandt Antal ifj., Jung János, Till Antal, Findeisz Miklós, Weigand János 1—1 kor., Wöfl János ifj., Höger Tóbiás, Szeibert Tamás, Refle Vendel, Angeli Flórián, Weigand Tóbiás, Weigand Tamás, Weigand Lőrinc, Weigand István, Brand Lőrinc, Klein Jakab, Stein Antal, Stein János, Findeisz Sebestyén, Karle Ferenc 40—40 fil., Wolf József, Höger Mihály, Till Antal, Weigand Márton 30—30 fil., Höger Ferenc, Theisz István, Wöfl János, Spitznagel Sebestyén, Fischer Ádám, Willand József, Willand József ifj., Höger Vendel, Brandt Antal, Rettig József, Brandecker Péter, Till Miklós, Refle András, Melcher Jakab, Höger Ádám, Höger Márton, Wöfl Antal, Melcher József, Refle Anna, Mayer József, Weigand Ferenc, Melcher János, Mayer János, Schön János, Höger Antal, Sachs Lipót, Rettig Ferenc, Ripp István, Bergmann Ignác, Rotterhoff Simon, Höger József, Brandt Ferenc, Brand Lőrinc id., Mayer Tóbiás, Zettel János, Holzbacker Tamás, Höger Simon, Tossenberger János, Findeisz Pál, Wagner Márton, Till Miklós, Ripp Péter, Pfan János, Grün Simon, Hirn Mihály, Findeisz Marton, Rettig Miklós, Till Sebestyén, Emszer János, Wöfl József, Nuber Antal, Wöfl Ferenc, Höger Antal, Stein Lajos, Refle Mihály 20—20 fil., Stein Márton 16 fil., Jung Jakab, Höger Mihály, Melcher Ulrich, Willand Antal, Ripp György, Höger Péter, Emszer János, Depré Mihály, Nick Mátyas, Höger Tamás, Höger István 10—10 fil. 26 K 46 f.

Kernya: Kernya község mint erkölcsi testület 5 kor., Schoblocher György 4 kor., Köszeghy József 3 kor., Stieckl Vendel, Geiszinger Antal, Keller József, Hambalek Ádám 2—2 kor. 20 K—f.

Bezám: Bosnyák János 2 kor. 2 K—f.

O-Szivac: O-Szivac község mint erkölcsi testület 20 kor., Zsupanszky Lyubóné, Varga József 2—2 kor., Müller Jakab, Pál Mihály, Perna Ferenc, Bernhard Flórián, Brenner Márton, Wegele Ferenc, Vanyur István, Urbauer Gáspár, Garay István, Garay Géza, Garay Pál, Veszelinóvits Milán, Teuchmann Jakab ifj., Tündér Jakab, Gerner Ferenc, Haha Antal 1—1 kor., Kovács Péter, Vanyur Gergő 80—80 fil., Baumgartner Ádám, Rucher Gáspár, Molnár Ádám, Béres István, Csizmadia Tamás 60—60 fil., Teuchmann Ferenc, Leitner József, Király András, Király József, Krajcsér Ádám, Juhász István, Kugli József, Mahotka György, Glaszner Bernát, Pokorny Jakab, Straub József, Schlegl Lajos, Teuchmann József, Denzinger József, Hahu Ferenc 40—40 fil., Gerner Károly 50 fil., Modrics József, Kaneczer Filöp 30—30 fil., Mandity Katalin, Palusky György, Wandere Pál 20—20 fil., Papp András 10 fil. 52 K 40 f.

Nemes-Militics: Nemes Militics község mint erkölcsi testület 10 kor., Körmeny Gyuláné 5 kor., Kaich József 4 kor., özv. Vidákovich Ádámé, Vujevich Simon 2—2 kor., Vidákovich János, Vidákovich Ferenc, Littvay Márton, Horváth Gyula, Odry Miklós 1—1 kor., ifj. Karagits István 50 fil. 28 K 50 f.

Uj-Szivac: Uj-Szivac község mint erkölcsi testület 20 kor. 20 K—f.

Csonoplya: Schieber István, Rausch Mátyas 2—2 kor., Herbert János, Konkoly István, Asztalos Márton, Lebmayer Márton 1—1 kor. 8 K—f.

Kolluth: Kolluth község mint erkölcsi testület 4 kor., Gáspár Vendel 2 kor., Urbán Ferenc, Nopper Gáspár, Zátanyi József, Follmer Antal, Kesztler Lőrinc 1—1 kor. 11 K—f.

Az eddig befolyt adományok összege 4920 K 30 f.

A zentai hid. A zentai Tisza-híd ügyében a kereskedelmi miniszterium által kiküldött szakbizottság véleményét terjesztette az elhunyt Horánszky miniszter elé, hogy az eddigi renoválódó hidon a teherforgalmat csakis a legminimálisabb mennyiségben engedje meg, mert ha a ledőlt hidrésztlet újból föl is építetik, a hid hordképessége legfeljebb 20 mm.-nyi terhet bír el. Latinovits Pál főispán, ki a hidat annak idején alaposan megvizsgálta s ugyanazt a fölfogást vallván, Dudás Lajos zentai polgármesterrel megjelent Láng Lajos újonnan kinevezett kereskedelmi miniszternél, megkérvén őt, hogy a hidat újabb vizsgáltassa meg. A miniszter a legnagyobb készséggel ígérte meg, hogy a kérelmet teljesíteni fogja s így az annak idején meg-ejtett hivatalos műszaki eljárás föllül fog vizsgálatni.

Orvosok gyűlése. A Bács-Bodrogh vármegyei orvosi főközség múlt hétfőn délelőtt tartotta meg rendes közgyűlését Óbecsén. Már vasárnap este érkeztek a vendégek, akiket az indóházánál a helybeli orvosok fogadtak és szállásoltak el. Este 8 órakor a szövetség tagjai a közs. nagyvendéglő éttermében gyűltek össze, ahol fényes estebéd volt, a melyen a helybeli intelligencia is szép számban volt képviselve. Elnök dr. Hadzsy János a vacsorán meg nem jelenetett, így az asztalfőnél a szövetség alelnöke dr. Percsy István ny. főorvos foglalt helyet. Az ismerkedési estélyen elejétől végig a legjobb hangulat uralkodott, a sok szép toasztban sem volt hiány. Az első pohárköszöntőt dr. Milkó Ignác járásorvos mondta, melegen üdvözölte az egybegyűlt vendég kártársait, a szövetség sikeres tanácskozására írtette poharát, utána dr. Balaton Gyula főbíró emelkedett szólásra, az Óbecsére összejött orvosokat köszöntötte. A vendégek nevében az előzőeken fogadtatást és szíves látást megköszönte dr. Percsy alelnök. Nagyon szép és magas szárnyalású beszédet mondott még dr. Rényi József a szövetség titkára és dr. Szász István. — Igen humorosan beszélt két ízben is dr. Rudy Béla, fejszólatok meg ezeken kívül, dr. Földes Simon szabályi járásorvos, dr. Schvarcz Adolf uadalyi községi orvos, dr. Weinberger Ignác és Freund József. Igy a kedélyes hangulatban folyt barátságos estélynek csak a hajnal előtti órák vetettek véget. — Hétfőn reggel a közgyűlés dr. Hadzsy János topolyai orvos és országgyűlési képviselő elnöklete alatt a városba díszteremben volt. Az egyleti ügyek elintézése és a jelentések tudomásul vétele után megtörtént a tisztújítás. Elnökké újlag dr. Hadzsy János választott meg s a többi tisztek is maradtak jó részt a régiék. Gyűlés után látogatást tettek a vendégek és megszemléltek a községet.

Az adai földmives iskola. Vettük a következő sorokat: Az adai m. kir. földmivesiskola folyó hó 15-én új igazgatót kap Herzogh Hugó nagy-szt-miklósi igazgató személyében. Mióta Szobonya Bertalan igazgató, ki ezen iskolát építette s 14 évig vezette, — 1897-ben nyugalmazását kieszközölte — Herzogh Hugó a negyedik igazgató ezen régebben igen szép tekintélynek s országos hírnek örvendett szakiskolában. Herzogh Hugó, ki hosszas gazdatiszti gyakorlat alapján 17 év óta vezeti a nagy-szt-miklósi, az ország legrégebbi ilyenmű szakiskoláját, a ki tehetségével feltétlen elismerését vívta ki Torontál vármegyei gazdaközösségének és a földművelésügyi kormányzatnak, fontos missziót van hivatva teljesíteni új állásában, hol azon állapotnak, mibe ez iskola pár év óta belekerült, az ó vaszeke, erélye és tapintatossága véget vet s helyre áll az iskola tekintélye, amit az első igazgató országos hírneve ismeretessé tett. — Herzogh Hugó igazgató urnak csak azt kívánjuk, hogy tudását, gazdaszti szakképzettségét itt is oly szép eredménnyel koronázza, mint amit sikerült neki első állásában Nagy-Szent-Miklóson elérnie.

Szegények ügyvédei. A zombori ügyvédek egyet közbírré teszi, miszerint a zombori kir. járásbíró-ság területén lakó, szegényeket igazoló ügyfeleket ugy a peres- és perenkívüli, valamint a fenyítő ügyekben díjazalul képviselik június hónapban: Cziedler János, Czeisel Lajos József dr., Czvetkovits Péter dr. és Dimitrievits Bránko dr. ügyvédek.

Iparosok nyugdíj ügye. Annak idején mi is említett tettünk arról, hogy a szegedi kereskedelmi- és iparkamara kertületében, iparosok nyugdíj-egyesületének alakításának érdekében mozgalom indult meg. Az eszme olyan helyes és közérdekű, hogy mindenki azt várta volna, hogy hamarosan megvalósul az iparosok érdekében ez a nagy fontosságú terv. Azonban minden számítás ellenére a legjótanággú reménykedés is dugába dőlt. Az alapszabályok szét lettek küldve a kertületben megannyi aláírási ívrrel, de bizony a kertület közel 20 ezer iparosra közül mintegy ötszáz jelentette csak be belépését. Miután az alapszabály szerint 1000 tag kell az egyesület megalakulásához, ez ügyben múlt vasárnap Szegeden ismét értekezlet tartottak a kertület ipartestületeinek kiküldöttjei és módosították az alapszabályt oly formán, hogy már az 500 taggal is megalakulhasson a nyugdíj-egyesület. Kimondták azt is, hogy az előkészület költségeit a kertülethez tartozó 20 ipartestület aránylagosan viseli. — Most az így megalakult iparos nyugdíj-egylet újlag megkezdte az iparosok érdekében az agitációt és hisztik, hogy az előrelátó iparosok meg is ragadják az alkalmat, hogy hozzátartozóik jövőjét ilyenformán is biztosítsák.

Baleset. Zentáról közlik: Nagy társaság rándult ki a napokban a zentai balastóhoz. Este 8 óra tájt szédtek el a vendégek és csoportonként kocsiira szállva igyekeztek hazafelé. Gere Ignác kocsiján id. és ifju Jedlicska István, Tóth Antal János, Czabafi János és Keceli Balázs ültek. Hogy, hogy nem, a lovak megbokrosodtak és kifordították a kocsi tölket, kik közül Tóth agrárközdást és mindkét Jedlicska nagy sértülést kaptak, úgy hogy hosszabb időn át gátolva lesznek rendes foglalkozásukban. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a Jedlicska apa és fia a Nemzeti baleset biztosító részv.-társaságnál biztosítva volt.

Névmagyarosítás. Beer Lajos bács-topolyai lakos vezetéknevét „Balla”-ra, Frank Ferenc kis-hegyesi lakos pedig „Fenyő”-re magyarosította vezetéknevét a beltügyminiszter hozzájárulásával.

Az ó-kanizsai gazdakör ez évben ismét szép tanujelét adta életrevalóságának és megmutatta, hogy nevéhez fűződő méltó feladatának kellőképp meg is tud felelni. Mint az ó-kanizsai tudósítónk jelenti, Pünkösöd napján ifj. Tóth József elnöklete alatt, tartotta meg díjazással egybekötött csikó- és szarvasmarha IV. kiállítását. Valóban épületes látvány volt a szebbnél-szebb anyakancák mellett fickándozó csikókat és kétszeresen gyönyörködtünk a féket nem ismerő 1 és 2 éves csikók toporzékolásában, melyek közül némelyeket kifejlesztésüknek fogva zablázoit kettősszárú kantárral kellett a kiállítási helyre vezetni. De nem volt kisebb és meglepetés számba menő gyönyörűség egy 1 éves szimentháli bikát és egy 1 1/2 éves magyarfajú úszóborjú felvezetését látni. Világos megnyilatkozása tehát annak, hogy az ez évi kiállítás a várakozásnak teljesen megfelelt, mert a bírálobizottság alig volt képes megállapítani a díjazandó állatok sorrendjét. Voltak ott a nemesebb fajokból angol és arabs előállított csikók és soknak ez utóbbi meg-tetszett. A díjazott állatok négy csoportba voltak fel-osztva és pedig: fiaszkancák, 1 éves, 2 éves és szarvas-marha csoport. Mindegyik csoportból 5—5 nyert díjat, 1—1 pedig elismerő díszoklevelet. A szarvasmarha 3 első díja 10—10 koronás arany volt; egyéb díjak: löszerszám, löpökrocé, kantár és kötőfékek voltak. — A szarvasmarha állomány nálunk nincs még annyira kifejlesztve, mint a lovaké, mert gazdáink csak azóta kezdenek inkább a szarvasmarha nemesebb fajaiknak tenyésztéséhez látni, amióta a tejszövetkezet fellállt, eme virágzó szövetkezet gondolkodába ejtette marha-tenyésztőinket, hogy mégis jobb lesz fajteheneket tartani, mert azok nemcsak bővebb tejmenyben adnak, hanem értékesebb borjukat is nevelhetnek. — Ezzel ugyan nincs kizárva, hogy magyar faj tehenek talán nem felelnek meg a várakozásnak, hanem bizonyos az, hogy a nemesebb faj jobb fiat nevel.

Adóleengedés szélviharok miatt. Minden gazdát elsőrangú módon érdekelhet az az elvi jelentőségű határozat, amelyet a magyar közigazgatási bíróság hozott. Kimondotta ugyanis, hogy a szélvihar által okozott károk elemi csapásnak minősítendő s igényével bírnak arra, hogy az adóleengedést kérni lehessen. Eddig az adóleengedésre az igényjogsultságot az adta meg, hogy az elemi csapás mily területre terjed és nem léven taxative felsorolva az időjárás kártételei, a pénzügyi közegek rendszeren elutasították a szélvihar következtében adóleengedésért bejelentett kártételek tudomásul vételét. Most tehát a szélvihar által okozott károk elemi csapásnak tekintetvén, a gazdákat még sem sújtja oly keményen és meg van a mód arra, hogy némileg kárpótolhassanak, ha ilyen elemi csapások is érik. A bír bizonyára örömet fog okozni a gazdák között, akik amugy is ki vannak téve az időjárás szeszélyeinek és alig tudnak védekezni a károk ellen, amelyeket az elemi csapások okoznak.

Verekedő amazonok. Vasárnaponként az ó-becsei szerb leányok szépei a Mátits-féle kocsmában gyűlnek össze „divánozni” és magukat bemutatni. A szépen kiöltözött, telearanypénzzel nagy leányok megtöltik a termet és egész délután át folyik ott a játék és a tánc. A kedélyeskedést néha azután feltékenységi jelenetek is váltják föl, amint az a múlt vasárnap is történt, hogy szinte botránnyá fajult a heves vérű amazonok öszetűzése. Milovánov Géna és Barjaktárov Sztana a baragos leányok, akik valamiért szó szó után annyira összekaptak, hogy nem kimélték egymás arcát és baját sem. E közben hullott a szó, a gyanúsítás, a szidalom is, a miből a körülállók holmi szerelmi históriát hámozhattak ki és fűtkez tovább. De, mert a botránny-ról a rendőrség is tudomást szerezett, így került majd a két heves vérű amazon a szolgabíró-ság elé, ahol majd talán megtalálják a módot arra, hogy a szépeket kibékítsék egymással. Mert hát mégis csak többet ér a békés cuppanás, mint a haragos.

Betörők elfogása. Múlt hó 29-ére menő éjjelen Sztubanits János glozsáni lakos nagykocsmáros kárára zárt pincéje feltörtetett és onnan 1 hordó szilva-, 1 hordó törköly-, 15 liter édespálinka, 1 hordó rum és 1 hordó bor 395 korona értékben ismeretlen tettesek által ellopott. Gémes József csendőrszervező ó-futtaki őrsparancsnok és Jusztitorisz Mihály glozsáni rendőrzervező a tett elkövetése után rögtön a nyomozás bevezetése végett kerékpárra ültek és sikerült Péjics György és Péjics Illés újdéki lakosokat 2 darab betörő vasrud és a fent felsorolt bűnjelkekkel Újvidéken elfogni és a nyomozás bevezetése után az összes bűnjelvényekkel az igazságszolgáltatás kezébe átadni. Ezen esetről világosan kiténik, hogy mily hasznos szolgálatot tett a csendőrszervező és rendőrszervező a polgárok teljes elismerését vívták ki maguknak és azon elismerést elő-járójuk részéről is kiérdemelték, rajta tehát csendőrszervező és rendőrszervező, hogy sok ily eredményt mutassanak fel.

A „Vasárnapi Újság” június 1-sői száma 28 kappal s a következő tartalommal jelent meg: „Bret Harte” (arcképpel). — Költemények: „Az én édes anyám”, „Jakab Ödöntől”, „Május”. Voinovich Gézától. — Regénytár: „A parasztkirály”. Történeti regény. Irta Zsigány Árpád, (Goró Lajos eredeti rajzaival). — „Elfrida”. Elbeszélés. Angolból (képekel). — „Lanty Foster tévedése”. Elbeszélés. Irta Bret Harte. Angolból fordította S. A. — „Képek a főri lovasjátékokról” (képekel). — „Prielle Kornélia leveles lánjából”. — „A fájdalomról”. — „Két új szobor az Andrassy-uton” (képekel Bethlen Gábor és Zrinyi Miklós szobráról). — „Képek a delegációból”. Boros Samutól. (Gróf Gólu-chowsky külügyminiszter, gróf Lützow és Mérey osztályfőnökök arcképeivel és pillanat fölvételekkel a delegációból). — „Gróf Apponyi Albert Jászberényben” (képekel). — „Mária Krisztina főhercegnő esküvője” (arcképekel). — „Alszeghy Kálmán, a m. kir. opera fő-rendezője” (arcképpel). — „Fedora”. Giordano dalműve a m. kir. operában Kereszty Istvántól. — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes beti rovatok. — A Vasár-napi Újság előfizetési ára negydedévre 4 kor., a „Politikai Újdonságokkal” és „Világkrónikával” együtt 6 k. Megren-delhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, legolcsóbb újság a magyar nép szá-mára, félévre 2 kor. 40 fillér.

